

De nieuwe strostal staat in verbinding met de weide. De koeien en de kalveren kunnen hier schuilen en ze worden er ook bijgevoerd. De kalveren hebben via het poortje toegang tot de speciale kalverbros.

Vleesvee en hoeveslagerij 't Waterbos

In 1999 nam de familie Stessel een bedrijf in Veltem-Beisem over en bouwde het uit tot een gemengd bedrijf met vleesvee en akkerbouw. De veestapel bestaat uit 200 runderen van het Belgisch witblauw ras. Jaarlijks zijn er ongeveer 80 kalvingen. – LAURENCE HUBRECHT &

WALTER WILLEMS, VLAAMSE OVERHEID, ADLO & LUC VAN DIJCK –

Sedert de familie Stessel het bedrijf 12 jaar geleden overnam, is het ingrijpend veranderd. 't Waterbos in Veltem-Beisem is een gemengd bedrijf met rundvee en akkerbouw, wat typisch is voor deze streek in de driehoek Brussel-Mechelen-Leuven. Na enkele jaren van uitbreiding bereikte de veestapel – die nu bestaat uit 200 dieren – het gewenste niveau. De oppervlakte bedraagt 120 ha waarvan 30 ha grasland. Op de overige 90 ha worden kuil- en korrelmaïs, voederbieten, tarwe, gerst en aardappelen verbouwd. Het werk op het land doet Pieter Stessel zo veel mogelijk zelf. Er is ook een luik verbreding met de thuisverkoop van vlees en aardappelen. Pieter heeft een diploma van beenhouwerspekslager. De hoeveslagerij is sedert 2003 in gebruik. “Om de 2 weken verwerken we een rund in de hoeveslagerij”, vertelt Pieter. “De klanten zijn uit op kwaliteit. We slachten vooral koeien, en als we

geen slachtrijpe koe hebben, slachten we een stier. We verkopen ook aardappelen. In de thuisverkoop kruipt heel wat tijd, vooral in de bereiding van de vleespakketten. Mijn echtgenote Jessie werkt voltijds mee op het bedrijf. Zij doet de boekhouding en helpt mee bij de verzorging van de dieren en doet in de drukke periodes ook veldwerk. We hebben daarnaast de handen vol met onze kleine gasten Wout (3 jaar) en Flore (5 maanden). Gelukkig kunnen we nog rekenen op de hulp van mijn ouders. Mijn vader Julien is nog maar pas op pensioen en is iedere dag op het bedrijf te vinden. Hij is actief op alle terreinen. Mijn moeder Ria springt vaak bij in de hoeveslagerij.”

Arbeidsvriendelijk bouwen

De oude loods aan de straatkant is flink gerenoveerd en aangepast voor de huisvesting van de hoogdrachtige en pas

gekalfde koeien. De keizersnedebox laat gemakkelijk werken toe. Aan de ene kant zijn er enkele stroboxen met vooraan de eetplaatsen op beton. Aan de andere kant is er plaats voor aangebonden koeien met daarachter kalvernesten. In 2003 werd een nieuwe loods gebouwd van 25 bij 35 m. Hier worden de landbouwmachines gestald en er is ook een gedeelte voorzien voor vaste mestopslag. Minstens een keer per jaar wordt alles aan de kant geschoven en wordt de loods gebruikt voor de boerenkermis van de Landelijke Gilde Buken.

In 2006 werd een nieuwe, grote stal gebouwd met boxen voor de koeien en de stieren en het jongvee. Boven de boxen is stro opgeslagen. Omdat de stal voldoende hoog is, hinderen de strobalen de ventilatie niet. De binnenrichting en het hekwerk hebben Pieter, Jessie en zijn vader Julien zelf gedaan. Alle boxen zijn voorzien van draaiportalen waardoor de grootte van de boxen kan aangepast worden aan het aantal te huisvesten dieren. Dat werkt bijzonder gemakkelijk. Iedere week worden de boxen vooraan uitgemest. De dieren worden dan opgesloten in de middengang. Enkele keren per jaar worden de boxen volledig uitgemest en een keer per jaar worden ze volledig gereinigd. “Het systeem werkt heel vlot. Wat vooral belangrijk is, is dat je perfect alleen kan werken om de dieren te verzetten en om de boxen te reinigen en in te strooien.”

Vruchtbaarheid

De leeftijd bij eerste kalving ligt tussen 26 en 29 maanden. De dekkingen gebeuren door ingeschreven dekstieren die ontwikkeling en groei geven. Goede stieren blijven meerdere seizoenen op het bedrijf. Om de 8 weken worden de koeien gecontroleerd op dracht. Ook drachtige dieren worden nog een paar maanden opgevolgd.

Koeien die na 4 tot 5 maanden niet drachtig zijn, worden afgemest. Alleen de topkoeien of goede vaarzen krijgen meer respijt. De tussenkalftijd bedraagt 380 dagen.

Kalvernesten

De koeien kalven het jaar rond. Ruim voor de kalving komen de koeien op stal. Vaarzen worden tijdig aangebonden om ze handtam te maken. "In het algemeen gebruiken we de temperatuurmethode om het moment van afkalven te bepalen", zegt Julien. "In periodes met veel kalvingen meten we de temperatuur niet, maar staan Pieter en ik 's nachts om beurt op voor visuele controle. Na de geboorte van het kalf krijgt het zo snel mogelijk biestmelk. Om tekorten aan te vullen, putten we uit de voorraad diepgevroren biest van eigen veestapel." De eerste week blijft de koe aangebonden staan tot het kalf gewend is om te zuigen. In week 2 na het kalven worden 3 tot 5 koeien met hun kalf in een groep geplaatst. De koeien blijven aangebonden; de kalveren hebben achteraan een kalvernest met hooi en kalvervlokken ter beschikking. Na 2 weken komen koeien en kalveren in een box en komt er een dekstier bij. Die stimuleert de bronst bij de koeien. In principe worden de kalveren onthoofd als ze een week of 2 oud zijn. Stierkalveren die moeilijk zuigen of een slecht moederdier hebben, worden verkocht op 4 weken; vaarskalveren in dergelijke situatie worden opgefokt in een iglo.

In de zomer gaan koe en kalf de weide op. In juni werd een oude stal afgebroken en vervangen door een nieuwe strostal die in verbinding staat met de weide via een pad dat ingestrooid is met hakselhout. De koeien en de kalveren op de weide kunnen hier komen schuilen en ze worden er ook bijgevoerd. Alleen de kalveren kunnen

door een poortje naar een aparte box dat ze toegang geeft tot speciale kalverbros. De kalveren worden tussen 3 en 4 maanden gespeend.

Rantsoenen

In de stalperiode krijgt het jongvee een mengeling van kuilmaïs, voordroog en voederbieten, aangevuld met 1 kg jongveemeel per dag. Het jongvee gaat half april op de weide en wordt bijgevoerd met kuilmaïs en krachtvoeder. Een likemmer zorgt voor de mineralenvoorziening. Stierkalveren komen eind augustus op stal,

gen alleen witloofwortelen. Koeien op verdere weiden worden alleen bijgevoerd wanneer de grasgroei stilvalt door droogte.

Jonge stieren krijgen een gelijkaardig rantsoen op basis van kuilmaïs, voordroogkuil, voederbieten en krachtvoeder (22% ruw eiwit, 1 kg per 100 kg lichaamsgewicht). Koeien en stieren worden afgemest op basis van kuilmaïs, aardappelen en krachtvoeder. De stieren worden op een leeftijd van 22 tot 24 maanden afgezet onder het Procerviquilabel. Ze mogen vooral niet te zwaar worden en niet meer wegen dan ongeveer 770 kg.

Pieter, Jessie en de kleine Wout zorgen er samen met vader Julien voor dat alle dieren het naar hun zin hebben op 't Waterbos.

voor de vaarskalveren is dat half oktober. Voor de zoogkoeien bestaat het winterrantsoen uit kuilmaïs en voordroog, aangevuld met witloofwortelen, voederbieten en mineralen. Op de weide worden koeien met zuigers bijgevoerd met kuilmaïs en witloofwortelen; koeien zonder kalf krij-

Diergezondheid

Zes weken voor de kalving worden de drachtige koeien gevaccineerd om de weerstand van de kalveren tegen diarree te verhogen. Alle jongvee wordt tweemaal ingeënt tegen de pinkengriep. In het kader van het IBR-bestrijdingsprogramma werd de veestapel gescreend op de aanwezigheid van het IBR-virus en het BVD-virus. Er werden geen BVD-dragers gevonden, wel een paar positieve gevallen van IBR. Bij het opstallen worden schurft en darmwormen consequent bestreden door preventieve behandelingen zoals het scheren van de dieren en *pour-on*producten. Lokdozen en katten bestrijden ongedierte. Alle aangekochte dieren worden in quarantaine gezet en gescreend op IBR, BVD en neospora. De dierenarts gebruikt bedrijfslaarzen. Zo wordt de insleep van ziekten op 't Waterbos tot een minimum beperkt. ■

Voor meer informatie over dit bedrijf kan je terecht op de website www.waterbos.be.

De dekkingen gebeuren door ingeschreven dekstieren die ontwikkeling en groei bij de nakomelingen geven.